

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

วิทยาลัยโยนก จัดเป็นสถาบันการศึกษาในสังกัดของทบวงมหาวิทยาลัย ซึ่งตั้งอยู่ในอำเภอเมืองจังหวัดลำปาง เปิดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีและปริญญาโท ดำเนินการสอนตั้งแต่ปีการศึกษา 2531 ปัจจุบันมีนักศึกษาประมาณ 4,500 คน ซึ่งประกอบด้วยคณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ, คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, คณะนิเทศศาสตร์, คณะวิทยาศาสตร์, คณะศึกษาศาสตร์, คณะจิตรศิลป์และประยุกต์ศิลป์ ในส่วนของระดับปริญญาโทบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ในที่นี้หมายถึงหน่วยงานโยนกเอ็มบีเอ ตั้งแต่เริ่มเปิดทำการเรียนการสอนเมื่อปีการศึกษา 2537 จนถึงปัจจุบันมีนักศึกษาประมาณ 450 คน เป็นจำนวน 10 รุ่น มีอาจารย์ประจำในระดับปริญญาโท รวมถึงวิทยากรจากภายนอกมากกว่า 50 ท่าน ซึ่งในการจัดทำงานค้นคว้าวิจัยฉบับนี้ได้จัดทำขึ้นเพื่อทำการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงระบบบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศในหน่วยงานของระดับปริญญาโท ในที่นี้จะเรียกว่าหน่วยงานโยนกเอ็มบีเอ โดยหน่วยงานดังกล่าวเป็นหน่วยงานที่ทำการรับนักศึกษา ทำการเรียนการสอนนักศึกษาในระดับปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ พร้อมทั้งกระบวนการบริหารงานทางการเงิน และระบบการให้บริการด้านการสอบถามข้อมูล การเก็บประวัติข้อมูลของนักศึกษา ประวัติการเรียนของนักศึกษา ประวัติของอาจารย์ผู้สอนในแต่ละสาขาวิชา และการติดต่อกับวิทยากรภายนอก รวมถึงการบริหารงบประมาณภายในหน่วยงาน

ปัจจุบันงานด้านข้อมูลสารสนเทศของหน่วยงาน ได้มีการบันทึกข้อมูลไว้แล้วบางส่วนโดยแต่ละส่วนจะแยกกันเก็บไว้ในแต่ละโปรแกรม โดยแบ่งการเก็บข้อมูล ดังต่อไปนี้

ในส่วนของประวัตินักศึกษาจะจัดเก็บด้วยโปรแกรม Microsoft Excel ทำการจัดเก็บข้อมูล เช่น ชื่อ สกุล ที่อยู่ สถานที่สำเร็จการศึกษา วันเดือนปีเกิด เกรดที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันเดิม จังหวัดที่อยู่ปัจจุบัน เบอร์โทรศัพท์ สถานที่ทำงาน อายุการทำงานงาน

ในส่วนของประวัติของอาจารย์ผู้สอนจะเก็บด้วยเอกสาร และโปรแกรม Microsoft word เก็บรายละเอียดประวัติของผู้สอน สถานที่สำเร็จการศึกษา ความสามารถในการสอน ประสบการณ์ในการสอน สถานที่ทำงาน เบอร์โทรศัพท์ และสถานที่ติดต่อ ความสามารถพิเศษ

ในส่วนของการจัดการทางการเงินจะประมวลผล และคำนวณด้วยโปรแกรม Microsoft Excel ทำงานจัดทำงบประมาณค่าใช้จ่ายเรื่องการเรียนการสอนของวิทยากร ค่าเบี้ยเลี้ยงของเจ้าหน้าที่ ค่าใช้จ่ายในสำนักงาน ติดตามอาจารย์ผู้สอน เชิญอาจารย์ผู้สอน ติดต่อสถานที่ที่วิทยากรใช้พัก และค่าเดินทางต่างๆ

เมื่อข้อมูลมีการเก็บในหลากหลายโปรแกรม ทำให้นำมาใช้ร่วมกันได้ยาก รวมทั้งระบบไม่สามารถเรียกดูสารสนเทศของแต่ละโปรแกรมได้แบบพร้อมกัน และได้มีการบันทึกข้อมูลลงในเอกสารต่างๆ เป็นจำนวนมาก ซึ่งในบางครั้งการบันทึกข้อมูลเหล่านี้ อาจบันทึกไว้หลายที่ ทำให้มีความซ้ำซ้อนของข้อมูล การปรับปรุงข้อมูลในบางครั้งอาจทำได้ไม่หมด ทำให้เกิดความผิดพลาดในการนำข้อมูลมาใช้และยากต่อการค้นหาและใช้เวลานานด้วยเหตุดังกล่าวข้างต้น ผู้ทำการศึกษาจึงสนใจที่จะทำการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ โดยทำการออกแบบฐานข้อมูลที่เหมาะสมและทำการเชื่อมโยงเข้ากับฐานข้อมูล เพื่อใช้ในหน่วยงานโยนกเอ็มบีเอให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทำให้ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่สามารถใช้อุปกรณ์ร่วมกันได้อย่างสะดวก และรวดเร็วโดยข้อมูลส่วนใหญ่เป็นข้อมูล ณ เวลาปัจจุบันสามารถเรียกดูได้จากบนจอคอมพิวเตอร์ โดยไม่จำเป็นต้องพิมพ์ออกมาทางเครื่องพิมพ์ หรือเมื่อต้องการให้ออกทางเครื่องพิมพ์ก็สามารถที่จะทำได้โดยการสั่งการให้ระบบทำการพิมพ์ได้ อีกทั้งผู้บริหารสามารถนำข้อมูลมาช่วยในการตัดสินใจ ทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น และเมื่อพัฒนาเสร็จสมบูรณ์สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับหน่วยงานปริญญาโทแต่ต่างสาขาวิชากันได้ คือ ปริญญาโททางการบริหารการศึกษา (M.Ed.)

โดยหน่วยงานของหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (โยนกเอ็มบีเอ) เป็นหน่วยงานที่ขึ้นตรงต่อคณะบริหารธุรกิจ และเป็นหน่วยงานที่ทำการพัฒนาและรับนักศึกษาในระดับปริญญาโท เป็นหน่วยงานเอกเทศที่สามารถพัฒนาฐานข้อมูลในส่วนของสำนักงานเองได้ จึงเป็นเหตุผลให้ทำการศึกษาและพัฒนาโปรแกรมขึ้นมาเพื่อรองรับการใช้งาน และเพื่อใช้คอมพิวเตอร์ที่มีอยู่ในสำนักงานให้เกิดประโยชน์ และประสิทธิภาพสูงสุด

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อสร้างระบบฐานข้อมูลสารสนเทศภายในหน่วยงานโยนกเอ็มบีเอ วิทยาลัยโยนก
ลำปาง
2. เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศแก่บุคลากรและผู้บริหารในหน่วยงานโยนกเอ็มบีเอ
วิทยาลัยโยนก ลำปาง
3. เพื่อใช้ทรัพยากรของระบบคอมพิวเตอร์ที่มีอยู่ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด

1.3 ประโยชน์ที่จะได้รับ

1. ด้านข้อมูล จะเป็นการปรับปรุงกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล และควบคุมคุณภาพของข้อมูลให้มีประสิทธิภาพและประหยัดเวลา สามารถคำนวณค่าใช้จ่ายของหน่วยงานในส่วนของบุคลากรและวิทยาการ
2. สามารถใช้ทรัพยากรของระบบคอมพิวเตอร์ที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด
3. ระบบที่ได้จะช่วยสนับสนุนผู้บริหารในการบริหารหรือการจัดการ เพื่อให้สามารถวิเคราะห์สถานการณ์ค่าใช้จ่ายในหน่วยงาน ได้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
4. สามารถนำระบบสารสนเทศที่ทำการศึกษานี้ ไปประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์ ออกแบบ ตลอดจนแนวทางการแก้ปัญหา ในการพัฒนาระบบสารสนเทศต่อไป

1.4 นิยามศัพท์

ระบบสารสนเทศสำหรับหน่วยงาน โยนกเอ็มบีเอ วิทยาลัย โยนก ลำปาง คือการประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศเข้ากับการจัดการงานของหน่วยงานในปัจจุบัน ดังที่มีผู้ได้ให้ความหมายโดยแยกนิยามคำว่า “ระบบ” และ “สารสนเทศ” ดังนี้คือ

“ระบบสารสนเทศ” หมายถึง ที่รวมของส่วนประกอบที่ทำงานหรือปฏิสัมพันธ์กัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนด และสารสนเทศ หมายถึง Information ที่ได้จากการนำข้อมูลมาประมวลผลให้ผู้ใช้งานเห็นสถานภาพต่างๆ ที่แสดงออกด้วยสารสนเทศนั้น (ครรรชิต มาลัยวงศ์, 2539)

“ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ” หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูล การประมวลผล และการสร้างสารสนเทศขึ้นมาเพื่อช่วยในการตัดสินใจ การประสานงาน และการควบคุม (ประสงค์ ปรานีตพลกรัง, 2541)

“ระบบ” จะต้องประกอบด้วยส่วนประกอบที่ได้ถูกกำหนดไว้ให้ทำหน้าที่ โดยมีเป้าหมายหรือจุดประสงค์ร่วมกัน และ “สารสนเทศ” หมายถึง ข้อมูลที่ได้ผ่านการประมวลผลและถูกจัดให้อยู่ในรูปที่มีความหมาย และเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้รับ (Recipient) (ชุมพล ศฤงคารศิริ, 2538)

“หน่วยงานโยนกเอ็มบีเอ” หมายถึงหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอน ในระดับปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ และเป็นหน่วยงานในสังกัดของคณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัย โยนก ลำปาง